

COMUNICACIÓ

Francesc Morfulleda: *“Els Macedonis que foren tanmateix grecs...” La figura de Konstantinos Paparrigópulos*

No resulta en absolut casual que el 1853, a Grècia, per primera vegada es publicà una obra, la *Història de la Nació Grega* (Ιστορία του Ελληνικού Έθνους), la qual es proposava de resseguir a consciència el llarg fil de la història de Grècia en el decurs de tants i tants segles per tal de demostrar un fet essencial: malgrat les in comptables desgràcies i a pesar de les múltiples i cruels dominacions estrangeres sofertes pel poble grec, l'Hel·lenisme, amb més o menys vigor, amb més o menys evidència, no s'havia mogut mai del terror grec. Mai no s'havia allunyat, ni un pam, del sòl natal hel·lènic.

De fet, l'escriptor d'aquesta obra, l'insigne Konstantinos Paparrigópulos, un grec de Constantinoble, prou bé coneixia tots els beneficis que comportaria per a la novella i petita nació grega, feliçment alliberada de la fèrula enemiga, si la historiografia se situava, juntament amb el folklore –i, sobretot, la llengua grega– al servei d'un ampli projecte nacionalista. Tenia, per tant, Paparrigópulos un viu interès perquè la historiografia col·laborés també –i no poc– en la formació d'una consciència nacional grega, absolutament indispensable per a la supervivència de tots els pobles, i, és clar, esdevingués aquesta una arma efectiva de reivindicació, legítima, de tota la tradició cultural de l'Hel·lenisme. Tot això, a més, en uns anys que tant la consciència nacional grega com la reivindicació, feta pels grecs, de tot el patrimoni gloriós de l'Antigor es ressentien, i molt, dels atacs i insults tan vergonyosament proferits per algunes de les principals personalitats de l'Europa il·lustrada.

Així s'entenen, per exemple, la divisió que proposa Paparrigópulos per a la seva *Història de la Nació Grega*: una successió alternativa de tres grans períodes –Antiguitat, Bizanci, Actualitat– igualment importants i decisius tots tres que hauria de resultar clàssica a partir d'aleshores; o altrament, la nova concepció dels macedonis, considerats ara mateix, no pas com aquells bàrbars que el 338 a.C, amb la batalla de Queronea, injustament havien subjugat els grecs, sinó com uns hel·lènics, de raça, que amb noblesa havien maldat per assolir la unitat indivisible de l'Hèllade, amb tot el sentit amplíssim de la paraula.